

1-2	3-4	5-7	2-7
Editorial	Tema	Notícies	Acpiditats
Prevençió de la inseguretats: impacte ambiental i canvi climàtic	Prevençió del delictes a través del disseny ambiental. Com hem arribat fins aquí?	<p>“40 anys de finestres trencades. llums i ombres.”</p> <p>Guia per a la “Prevençió de la inseguretats per mitjà del disseny d’espais.”</p> <p>Nous estàndards europeus de prevençió ambiental (CPTED)</p>	<p>Activitats de l’associació</p> <p>8</p> <p>Galeria d’imatges</p>

PREVENCIÓ AMBIENTAL

Editorial

Prevençió de la inseguretats: impacte ambiental i canvi climàtic

La salut pública, l'autorealització i la sostenibilitat (ambiental, econòmica i social) són els tres temes centrals del CPTED de tercera generació. Pel que fa a la sostenibilitat ambiental, als projectes CPTED cal tenir sempre presents els reptes que suposen els efectes del canvi climàtic que patim a nivell mundial, que són molts i molt diversos: impactes en la biodiversitat, incendis, desglaçament, pujada del nivell del mar, desertització, augment de la temperatura, fenòmens meteorològics extrems, onades de calor, espècies invasores, intensificació de les malalties...

Aquests efectes no són aliens a la planificació de la seguretats. Fins i tot, documents com el de l'Estratègia Nacional, aprovada per Reial Decret 1150/2021, de 28 de desembre, els regulen. En concret preveu els “*efectes del canvi climàtic i de la degradació del medi natural*” entre els riscos i amenaces, considerant que “*el canvi climàtic és una amenaça per a la seguretats global i a Europa especialment per a l'àrea mediterrània. Per això la mitigació i adaptació al canvi climàtic adquireixen cada vegada més urgència*”

Aquesta preocupant situació ens interpel·la a nivell personal i col·lectiu i ens obliga a ser responsables i respectuosos amb el medi quan fem una proposta de mesures de prevençió de la inseguretats mitjançant el disseny ambiental. Per posar alguns exemples: incorporar refugis climàtics i zones d'ombres a l'espai públic; conèixer la necessitat de reg de les diferents espècies d'arbres i vegetació i optar per les que siguin més viables; com es poden reduir al màxim els residus que genera aquella activitat que s'ha proposat per fomentar la cohesió social i sempre buscar les alternatives més sostenibles; investigar sobre quins materials s'han d'evitar per tal de no augmentar la temperatura als carrers, etc.

Una mostra de les conseqüències que poden tenir accions que a priori afavoreixen el medi ambient - com els projectes de mobilitat sostenible- la trobem a la **“Guia de criteris ambientals en els projectes de vies verdes”** que es va presentar el 16 de juny a la seu de la Generalitat a Girona. Aquesta guia té l'objectiu de definir una sèrie de criteris que s'han de tenir en compte en els projectes de vies verdes i rutes pedalables perquè el seu disseny, execució i ús no desmereixin el territori sobre el que s'implanten. Precisament la guia indica *“Abans d'iniciar qualsevol projecte de vies verdes o infraestructures similars, és essencial concretar uns determinats criteris ecològics i ambientals que permetin que les propostes que el pla o el projecte considerin tinguin el millor encaix possible en l'entorn i minimitzin el seu possible efecte”*

Per fer bé la nostra tasca, hi ha normes reguladores que s'han de conèixer per implantar correctament les mesures que puguin tenir impacte ambiental o per realitzar les modificacions que calguin al projecte ja implantat. A Catalunya, per exemple, comptem amb la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn i el seu Reglament de desplegament aprovat per Decret 190/2015, de 25 d'agost. Per tant, no només cal saber com afecta als animals, al cel, a les plantes i a la salut dels individus el fet de col·locar o incrementar l'enllumenat, sinó cal prendre en consideració criteris tècnics, horaris d'apagament, etc. Tot això evitarà fer una proposta que ens pot semblar idònia per a la prevenció de la inseguretat però que tingui un gran impacte ambiental i a més vulneri la normativa, i per tant, no sigui viable.

Aquests mesos d'estiu hi ha problemes molt greus que afecten específicament, com per exemple la sequera, una de les situacions meteorològiques adverses de majors repercussions no només a escala mediambiental sinó també s'hi afegeixen conseqüències socials i econòmiques. El 19 de maig es va aprovar la Llei 9/2023, de mesures extraordinàries i urgents per a afrontar la situació de sequera excepcional a Catalunya. La llei aprovada té l'objectiu de protegir la disponibilitat de les fonts de subministrament de les xarxes d'abastament d'aigua potable a la població i evitar la interrupció del subministrament domiciliari d'aigua. En compliment de la norma, i per tal de pal·liar els efectes de la sequera, per exemple, durant aquestes setmanes fonts ornamentals tancades o jardins i zones verdes que no poden ser regades. Malauradament no sembla que la situació millori els propers anys i per tant, també haurem de considerar aquest fet quan dissenyem projectes.

Amb tot el que hem exposat, un cop més es posa en relleu la necessària interdisciplinarietat amb la qual ha de comptar un projecte CPTED ja que els diversos àmbits als quals afecta al canvi climàtic requereixen diferents perfils professionals, com les i els ambientalistes, per al correcte disseny de mesures de prevenció de la inseguretat.

ACPIDITATS

Publicació de les píndoles formatives sobre entorns segurs per prevenir les violències masclistes

ACPIDA, en col·laboració amb l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, ha publicat fins a quatre píndoles formatives sobre com ha de ser un entorn segur per prevenir les violències masclistes, especialment les violències sexuals. Les píndoles aborden com incloure la perspectiva de gènere en els plans urbanístics, en la mobilitat i en els aspectes socials, físics i funcionals que condicionen la seguretat. Les podeu trobar al següent enllaç

<https://ispc.gencat.cat/ca/campus-ispc/pindoles/>

Prevenió de violències masclistes mitjançant el disseny ambiental - Ciutadania (II)

TEMA: Prevenció del delictes a través del disseny ambiental. Com hem arribat fins aquí?

L'urbanisme pot ser una estratègia clara per a la millora de la seguretat, en totes les dimensions. L'àmplia evidència empírica des de l'àmbit de la criminologia ambiental ens ho indica així.

Entre altres, les **teories sobre prevenció situacional** o les teories sobre les **activitats racionals**, conformen el múscul teòric que ens permet respondre moltes qüestions relacionades amb els delictes o els desordres. Com influeix l'**espai** en la nostra percepció d'inseguretat? Com l'utilitzem i per quin tipus d'espai ens movem? I els infractors, com el perceben i utilitzen?

L'estudi científic d'aquestes qüestions, juntament amb l'anàlisi de les activitats i persones que usen aquest espai, ens ofereixen una fotografia àmplia per a la intervenció adequada per a la millora de la seguretat i la convivència.

Enfocament CPTED

Històricament, la humanitat ha alterat, **de manera intuïtiva**, l'espai amb objectius de seguretat i de protecció. Aquestes alteracions s'han associat sempre al desenvolupament social, en què l'absència de seguretat, s'ha considerat un fre per a aquest desenvolupament

No va ser fins els anys 60 que **Jane Jacobs**, periodista i activista sòcio-política nord-americana, especialment interessada en **l'urbanisme**, va publicar la seva obra més coneguda "*Mort i vida de les grans ciutats americanes*" (*The Death and Life of Great American Cities*. 1961). L'obra fa una **crítica a la política de renovació urbana dels anys 50** a les grans ciutats americanes que, segons ella, van conduir a la destrucció de l'espai públic i, per tant, de les xarxes socials que proporciona aquest espai.

Amb la desaparició, del què anomenava, "*ulls al carrer*", (vigilància natural que es produeix quan la gent passeja, compra, ocupa un entorn) converteix l'espai en un lloc inhòspit i insegur.

Per revertir aquesta situació, Jacobs realitzà una sèrie de propostes orientades a dinamitzar i fomentar el control informal (ulls al carrer), com ara; els *usos mixtos* dels espais, la *delimitació clara entre espai públic i privat, edificis orientats al carrer*. Considerava que era la millor manera d'evitar la majoria d'actes delictius o incívics.

Aquestes propostes van tenir una forta influència en urbanistes i arquitectes de l'època. És així que, als anys 70, es publiquen dues obres gairebé simultànies i que iniciaran el desenvolupament científic d'aquestes propostes; *Crime Prevention Through Environmental Design* el 1971 de **Ray Jeffery** i *Defensible Space. Crime Prevention through Urban Design* del 1972 d'**Oscar Newman** que reflexionen en com el disseny i la construcció de l'espai influeix en la seguretat.

ACPIDITATS

Congrés "Els reptes de la seguretat local en un escenari de canvi constant"

El passat 14, 15 i 16 de juny, l'Ajuntament de Sabadell, en el marc de la commemoració del 175è aniversari de la seva policia municipal, va celebrar les jornades formatives "Els reptes de la seguretat local en un escenari de canvi constant".

L'organització de les jornades van anar a càrrec del Sots-inspector, i membre d'ACPIDA, Joan Jordan. Durant els tres dies s'hi van desenvolupar tallers formatius per a policies locals, taules rodones i ponències, en les quals participaren el President d'ACPIDA, Francesc Guillén i la seva Vice-presidenta, l'Anna Almécija.

Serà Newman qui, per la practicitat de les seves propostes, aconseguirà més influència, però serà l'obra de Jeffery la que encetarà l'enfocament teòric amb l'**acrònim CPTED**, que serà el de referència pels futurs professionals de les diferents disciplines.

On som ara? Expansió de l'enfocament CPTED

Des dels EUA es va iniciar l'expansió dels principis CPTED cap als països anglosaxons i europeus com els Països Baixos. Tots ells començaren a incorporar-los a les seves legislacions (disseny, construcció i planificació urbana). La Unió Europea també incorporarà estàndards de planificació urbana que propiciaran un cert procés d'estandardització i que donaran lloc a la **NORMA ISO 22341:2021 CPTED**, que consolida l'enfocament CPTED a nivell mundial.

Aquesta dimensió internacional es veu reforçada per associacions internacionals, la més important de les quals serà la **International CPTED Association (ICA)**, fundada el 1996 al Canadà i que promou l'ús de l'enfocament CPTED a tot el món. La ICA, a la vegada, té vinculades diverses associacions arreu del món que treballen per difondre, formar i assessorar en la metodologia CPTED.

Una d'aquestes associacions és l'**Associació Catalana per a la Prevenció del Delicte a través del Disseny Ambiental (ACPIDA)**, nascuda amb la vocació de difondre i impulsar l'enfocament CPTED, d'assessorar i de formar en la matèria a professionals de diferents àmbits.

I és tot aquest bagatge històric, acadèmic i professional en el qual s'emmarca l'activitat d'ACPIDA, com per exemple, la recent presentació de la guia per a la "Prevenció de la inseguretat per mitjà del disseny d'espais" o la, també recent, presentació del llibre "40 años de ventanas rotas. Luces y sombras".

ACPIDITATS

Assessorament a l'Ajuntament de Terrassa

Els membres d'ACPIDA, Óscar Chamorro i Laia Soriano van celebrar una jornada CPTED introductòria a l'Ajuntament de Terrassa, municipi adherit a l'associació, el passat 20 de febrer.

Durant la sessió es varen presentar els principis CPTED, amb recomanacions pràctiques de prevenció ambiental de la seguretat amb perspectiva de gènere per a la ciutadania, per a la policia i pel disseny urbanístic i d'espais.

La jornada, amb molta participació per part de tècnics de diverses àrees, va despertar un gran interès i un gran compromís per part de l'Ajuntament de Terrassa.

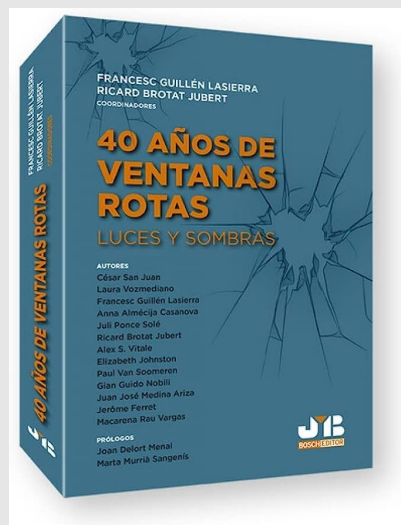
NOTÍCIA: “40 años de ventanas rotas. Luces y sombras”

Aquest 1 de juny, al Port de Barcelona, es va presentar el llibre *40 años de ventanas rotas. Luces y sombras*, coordinat per ACPIDA i editat per Bosch Editor[1]. Va comptar amb la participació de la Marta Murrià (Responsable de l'Àrea de convivència i seguretat urbana de l'IERMB), l'Anna Punsí (periodista de successos), en Joan Delort (Director general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament), i el nostre president, en Francesc Guillén.

El projecte va néixer amb la voluntat de **commemorar el 40è aniversari de la teoria criminològica de les finestres trencades**. La publicació va ser coordinada pel mateix Francesc Guillén i en Ricard Brotat, amb l'objectiu d'oferir una revisió i anàlisi documentat sobre les aportacions, simplificacions i errors de la teoria elaborada pels teòrics Wilson i Kelling. Un llibre que no deixa indiferent a ningú, i en el què s'ha intentat anar més enllà de l'aportació criminològica i de l'experiència local, **implicant disciplines diverses** (jurídica, sociològica, política, etc.) i buscant **experiències internacionals** (Itàlia, França, Països Baixos i Anglaterra i Gal·les).

Durant l'acte, els presentadors, des de posicions professionals i acadèmiques diferents, van aportar una mirada **plural i crítica** que exemplifica la **magnitud, la transversalitat i l'impacte acadèmic i en les polítiques públiques que té la teoria**. Se'ns dubte, una obra de referència en llengua no-anglesa i que continuarà obrint debats i controvèrsies en el futur entorn la teoria de les finestres trencades.

[1] <https://libreriabosch.com/libro/52721/40-Anos-de-ventanas-rotas>

ACPIDITATS

Continuació de la col·laboració amb el Parc Alba. Fases 2 i 3

Continua la col·laboració entre el Consorci direccional del Parc de l'ALBA de Cerdanyola del Vallès i l'ACPIDA. Després d'una reunió el mes de febrer, es presentarà la segona fase per analitzar-la i treballar en diverses propostes CPTED. Es mantindran reunions tècniques amb el consorci del Parc de l'Alba, així com, amb l'empresa encarregada de l'execució urbanística de la primera fase per treballar en la incorporació de les mesures i les idees que, com a associació, puguem aportar.

NOTÍCIA. Guia per a la “Prevenió de la inseguretats per mitjà del disseny d’espais.”

ACPIDA va publicar a finals del 2022, la primera guia per a la *Prevenió de la inseguretats per mitjà del disseny d’espais* realitzada al nostre país i publicada per la Diputació de Barcelona.

Els autors, tres membres de l'Associació i acreditats per ICA, l'Anna Almécija , l'Oscar Chamorro i la Laia Soriano-Montagut, presenten una proposta decididament didàctica, en què es plantegen una sèrie d'accions i recomanacions a tenir en compte abans de fer qualsevol actuació a l'espai públic, especialment pensades per als responsables d'aplicar-les a les corporacions locals.

La guia fa un recorregut inicial del marc teòric i les finalitats de l'enfocament CPTED. A la vegada, planteja quins són els principis bàsics actualitzats i com planificar els espais. Alhora, dona un seguit de recomanacions de *bones pràctiques* i aspectes que *cal evitar* amb un format molt visual.

L'objectiu de la guia és que els decisors públics, juntament amb especialistes en la matèria, puguin **desenvolupar i implementar les accions que millor s'adaptin** a cada espai, zona , barri o població.

La presentació formal de la guia va tenir lloc el **13 de març a Can Serra**, icònic edifici modernista i seu de la Diputació de Barcelona. Hi van assistir responsables de la Diputació, membres de diversos departaments de la Generalitat, destacats membres del Col·legi d'Arquitectes, membres d'ACPIDA, així com, persones vinculades a les universitats i professionals en la matèria.

[1] https://llibreria.diba.cat/es/ebook/prevenio-de-la-inseguretats-pel-mitja-del-disseny-d-espais_67922

ACPIDITATS

Jornada “Dones i seguretats” pel dia Internacional de les Dones

El 9 de març va tenir lloc, a la Masia Can Serraperera de Cerdanyola del Vallès, una taula rodona sobre les dones en els cossos de seguretats i la percepció de la seguretats des d'una perspectiva de gènere, en la qual van participar diversos membres d'ACPIDA com la Glòria Urbano, la Lola Vallès, el Francesc Guillen i l'Anna Almécija. La Jornada, que va tenir un gran èxit d'assistència, va ser organitzada per l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès en el marc dels actes del dia internacional de la dona.

NOTÍCIA. Nous estàndards europeus de prevenció ambiental (CPTED)

El passat 14 de novembre de 2022 el Centre Europeu de Normalització va aprovar una *reforma* de l'informe tècnic, (CEN/TR 14383-2) del 2007, en matèria de prevenció del delictes i la inseguretat a través del disseny ambiental (CPTED).

Aquest informe tècnic ha actuat com a estàndard europeu de qualitat a l'hora de dur a terme planificació urbana i disseny d'edificis amb mires a prevenir el delictes i la inseguretat. La nova norma **CEN/TS 14383-2:2022**, que actualitza notablement l'anterior, ha estat ratificada per l'Associació Espanyola de Normalització (AENOR) el passat mes d'abril i es va publicar al BOE el passat 16 de maig (Resolució de 4 de maig de 2023, de la Direcció General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa).

El **període de vigència** d'aquest CEN/TS es limita inicialment a **tres anys**. Aquest document estableix **els principis generals i especifica el marc per a un procés de Prevenció de la delinqüència i de la inseguretat mitjançant el disseny mediambiental (CPTED)**. Determina **l'avaluació del risc de problemes de delinqüència** (delictes i/o sensació d'inseguretat) **i el marc, el procés les directrius i estratègies, les mesures i els procediments destinats a reduir aquests riscos en un entorn específic de nova construcció o ja existent**. Exigeix un **enfocament multidisciplinar** amb la implicació a totes les parts interessades en la planificació urbana i la reducció de la delinqüència: autoritats locals i regionals, residents, empreses i institucions.

Els **delictes** contemplats en aquest document solen ser de naturalesa **oportunistes** i són delictes contra la propietat (per exemple, robatori, furt, vandalisme, carterisme, incendi provocat), delictes violents (per exemple. agressions, robatoris, terrorisme, assetjament, violència sexual), així com altres comportaments delictius (vegeu l'Annex A). L'elecció exacta dels tipus de delictes que s' inclouran en un enfocament s' ha de prendre a nivell local i forma part dels processos i procediments descrits en aquest document. **La sensació d'inseguretat també es defineix en aquest document com un "problema de delinqüència"**.

Aquest document introdueix **un procés que és aplicable al procés de planificació de les zones urbanes existents i de nova creació**. Aquesta zona pot ser el barri o l' entorn que va des d' un sol edifici a uns edificis o carrers fins a un districte sencer. També introdueix un marc de nivell superior que sovint s'aplica a tota la ciutat -o a escala regional o fins i tot nacional-i que legitima l'aplicació de CPTED en zones concretes i per a projectes específics (nous/existents) de planificació, disseny i gestió urbana. disseny i la gestió.

ACPIDITATS

Publicació de la memòria 2022 ACPIDA

Com a part de les seves obligacions i del seu compromís amb la rendició de comptes, ACPIDA ,en breu, publicarà la seva memòria d'activitats pel 2022. La memòria té l'objectiu i la voluntat de donar a conèixer quines han estat les activitats de l'associació (jornades, cursos, publicacions, reunions, col·laboracions) i oferir una màxima transparència tant en el nostre funcionament i estructura com en els nostres balanços econòmics. La memòria també inclourà aquells membres d'ACPIDA que han estat acreditats per ICA a través dels seus cursos de formació en CPTED.

Galeria d'imatges

Joan Jordán a la presentació de la jornades formatives “Els reptes de la seguretat local en un escenari de canvi constant”.
Veure acpeditat a la pàgina 3

Laia Soriano i Óscar Chamorro amb els assistents a la jornada CPTED introductòria a l'Ajuntament de Terrassa.
Veure acpeditat a la pàgina 4

Marta Murrià, Francesc Guillén, Anna Punsí i Joan Delort a la presentació del llibre *40 años de ventanas rotas. Luces y sombras*. Veure notícia a la pàgina 5

Oscar Chamorro, Joan Miquel Capell, Laia Soriano i Anna Almécija a la taula de presentació de la guia per a la “Prevenió de la inseguretat per mitjà del disseny d'espais.”
Veure notícia a la pàgina 6

Anna Almécija i Francesc Guillén a la jornada “Dones i seguretat” pel dia Internacional de les Dones. Veure acpeditat a la pàgina 6

PREVENCIÓ AMBIENTAL

Butlletí, núm. 3,
juny 2023

Consell editorial:

Francesc Guillén,
Santiago Herrero, Marc Pons

www.acpida.cat

info.acpida@gmail.com

@acpida

ASSOCIACIÓ CATALANA PER A LA
PREVENCIÓ DE LA INSEGURETAT A TRAVÉS
DEL DISSENY AMBIENTAL (ACPIDA)
ICA CHAPTER – CATALONIA, SPAIN